

GRIENDTSVEENPARK - EMMEN

ecologisch vervolgonderzoek

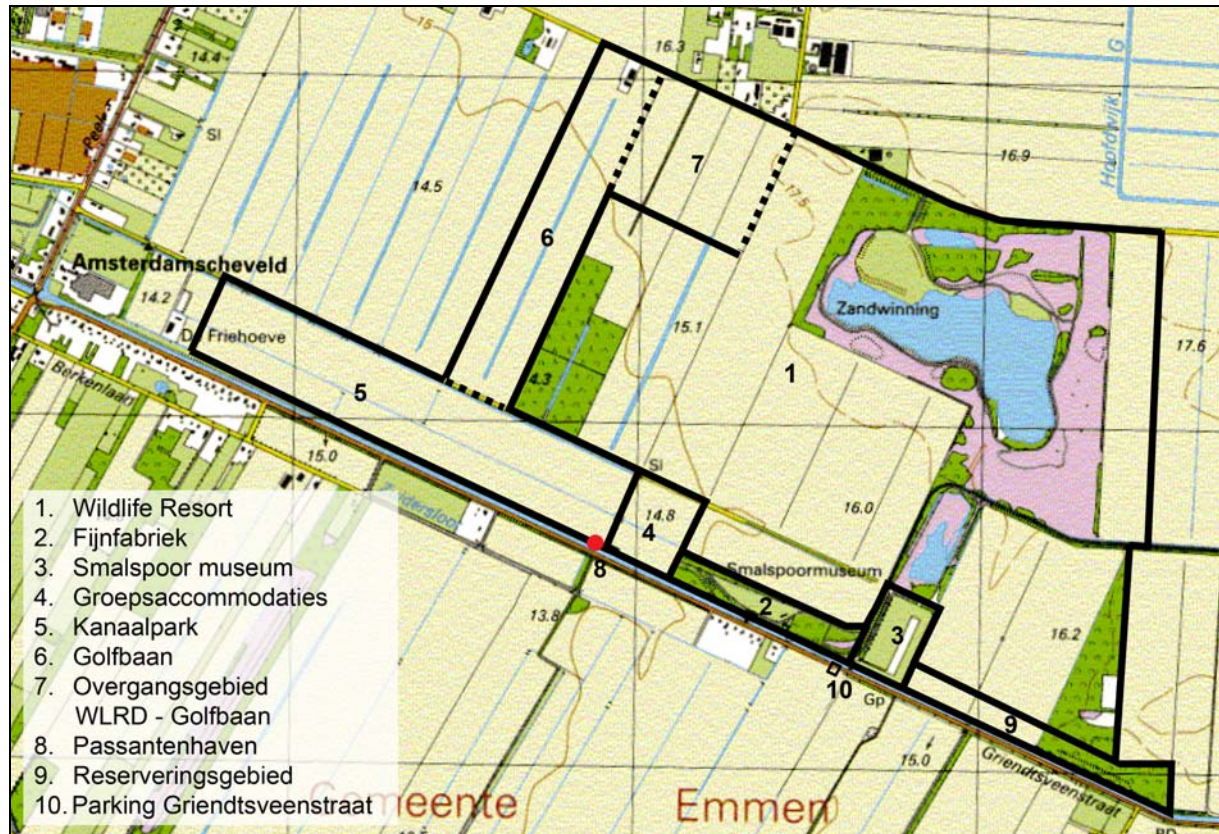
colofon

22 februari 2007

- veldwerk Hub Cuppen, Frank Mertens, Bram Schenkeveld
- tekst Bram Schenkeveld
- productie bureau Schenkeveld
 Visstraat 1, 4101 AC Culemborg
 Telefoon: 0345- 534245, Fax: 0345-534028
 Email: schenkeveldbureau@planet.nl
- opdrachtgever Griendtsveen DLO bv, Groningen
- contactpersoon G. F. Verhaak van Park & Landschap, Breda

1 Inleiding

Griendtsveen DLO bv is van plan in het gebied rond de zandwinplas en het smalspoormuseum aan de Griendtsveenstraat een recreatiepark op te richten (zie figuur 1). Het plangebied is ca. 275 ha groot. Het project voorziet in de aanleg van een park met verblijfsaccommodaties en bijbehorende voorzieningen. Het belangrijkste onderdeel hiervan is het zogenaamde wildlife ressort, waar mensen kunnen verblijven tussen dieren, die tot de Europese fauna behoren.

figuur 1: ligging plangebied (zwart omljnd) en planonderdelen (1-10)

In een eerder stadium is al een uitgebreid natuuronderzoek uitgevoerd¹. Dit onderzoek heeft uitgangspunten en randvoorwaarden opgeleverd voor het stedenbouwkundig ontwerp. Omdat de begrenzing van het plangebied is veranderd en de verspreiding van een aantal streng beschermde soorten extra aandacht verdient, is in 2005 een vervolgonderzoek gestart. Ook in 2006 zijn verschillende veldbezoeken gebracht.

In 2005 is het plangebied uitgebreid met de deelgebieden 5,6,7. De betreffende bijzondere soorten zijn Heikikker, Adder, Heideblauwtje, Grauwe klauwier, vleermuizen.

Deze notitie bevat en bespreekt de resultaten van dit vervolgonderzoek.

2 Methode

Het plangebied is op de volgende tijdstippen bezocht: 11 oktober 2005 (overdag), 24 april 2006 (overdag), 22 juni (overdag en 's nachts), 30 juni (overdag en 's avonds), 22 juli (overdag), 28 juli (overdag) en 2 september 2006 (overdag en 's nachts).

In tabel 1 wordt een overzicht weergegeven van de periode waarin bovengenoemde soorten het best geïnventariseerd kunnen worden.

Soort	Onderzoekperiode	Bezoek
Heikikker	Maart (larven in april)	Eén à twee bezoeken in maart, begin april
Adder	Voorjaar / koude dagen met zon	Twee bezoeken in mei (adulten) en één in de herfst (subadulten en juvenielen)

¹ Schenkeveld A.J.M., 2004: Griendtsveenpark, ecologisch onderzoek; bureau Schenkeveld, Culemborg.

Heideblauwtje	1 juli t/m 5 augustus	Twee bezoeken in tweede en derde week juli als de vliegperiode van heideblauwtje optimaal is.
Grauwe klauwier	Aankomst begin april tot begin juni en de wegtrek begin juli tot begin september.	Vier bezoeken; twee in mei voor eerste leg en twee in de derde / vierde week juni als alle klauwieren in Nederland zijn.
Vleermuizen	Kolonietijd juni t/m juli	Twee bezoek voor kolonies zoeken; tweede avond voor uitvliegers tellen.
	Paarplaatsen eind augustus / begin september.	Eén bezoek in september.

Hieruit blijkt dat voor Heikikker en Adder het veld niet altijd op het optimale moment is bezocht. Dit had vooral te maken met het late moment van opdrachtverlening.

Hieronder worden de resultaten van het vervolgonderzoek gepresenteerd en vervolgens besproken.

3 Resultaten

Vaatplanten

Er zijn in het uitbreidingsgebied geen (streng) beschermde vaatplantensoorten aangetroffen.

In het plangebied zijn in 2005-2006 in aanvulling op de waarnemingen in 2004 wel de volgende soorten met floristische waarde aangetroffen:

- Waterpostelein noordelijk ven
- Gewoon blaasjeskruid brede sloot in deelgebied 5
- Bosdroogbloem spoordijk

Mossen

In het noordelijk ven zijn naast Slank en Fraai veenmos (*Sphagnum flexuosum* en *S. fallax*) ook nog Gewimperd en Geoord veenmos (*Sphagnum fimbriatum* en *S. denticulatum*) aangetroffen. Veenmos staat op de lijst van bijlage V van de Habitatrichtlijn, d.w.z. dat het verzamelen hiervan aan beheersmaatregelen kunnen worden gebonden.

Avifauna

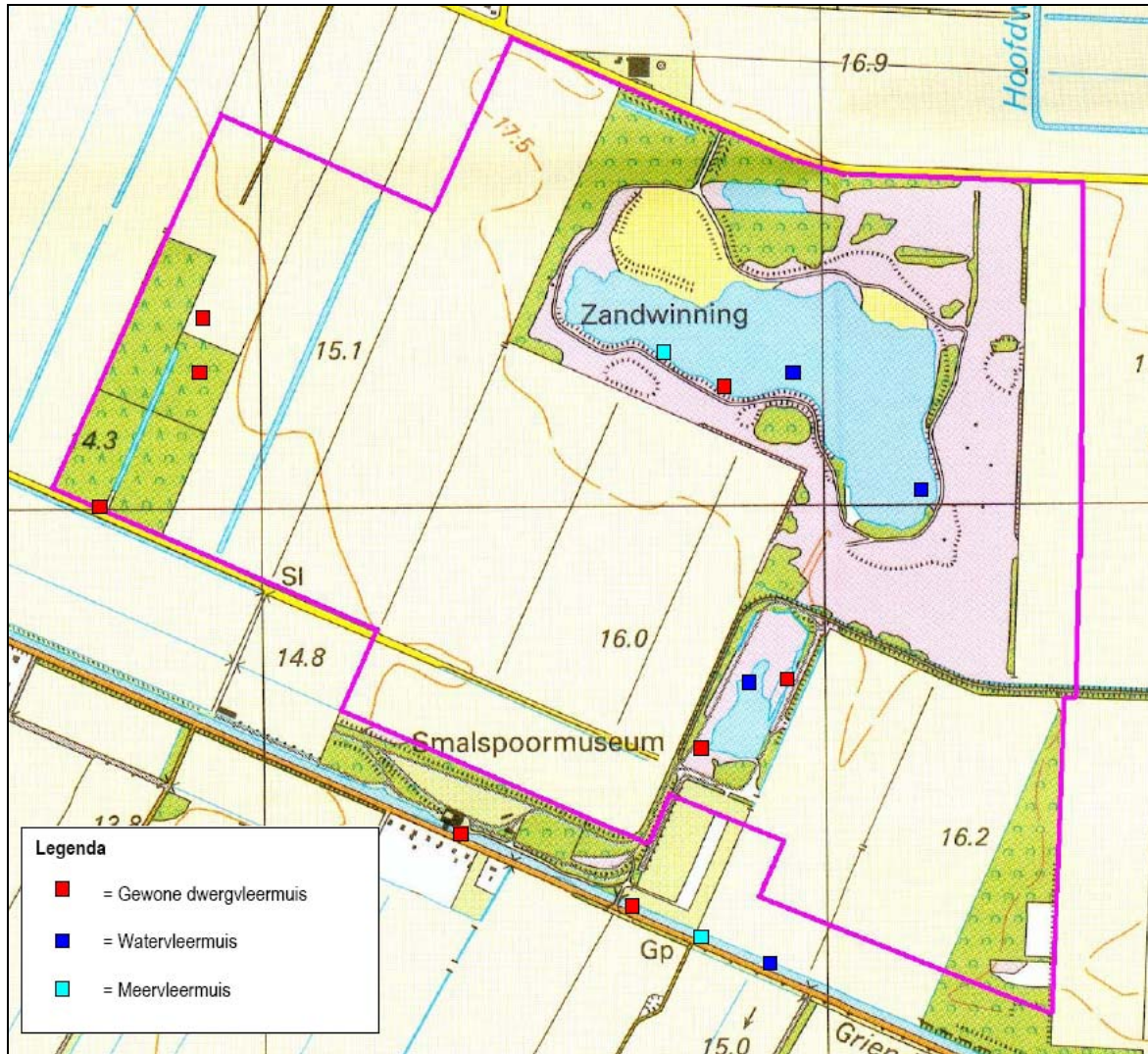
Er is één grauwe klauwier vastgesteld op 22 juni 2006. Het dier was zittende / rustende en vloog weg na de waarneming. De grauwe klauwier is op 30 juni 2006 niet meer waargenomen. Het is derhalve onduidelijk of het om een doortrekker ging of een dier uit het vroege voorjaar. Er is geen broedgeval vastgesteld.

In aanvulling op de resultaten van 2004 zijn de volgende soorten als broedvogel vastgesteld

- Kleine bonte specht westelijk productiebos
- Tafeleend zuidelijk ven
- Rietgors brede sloot in akkerbouwdeel van deelgebied 1

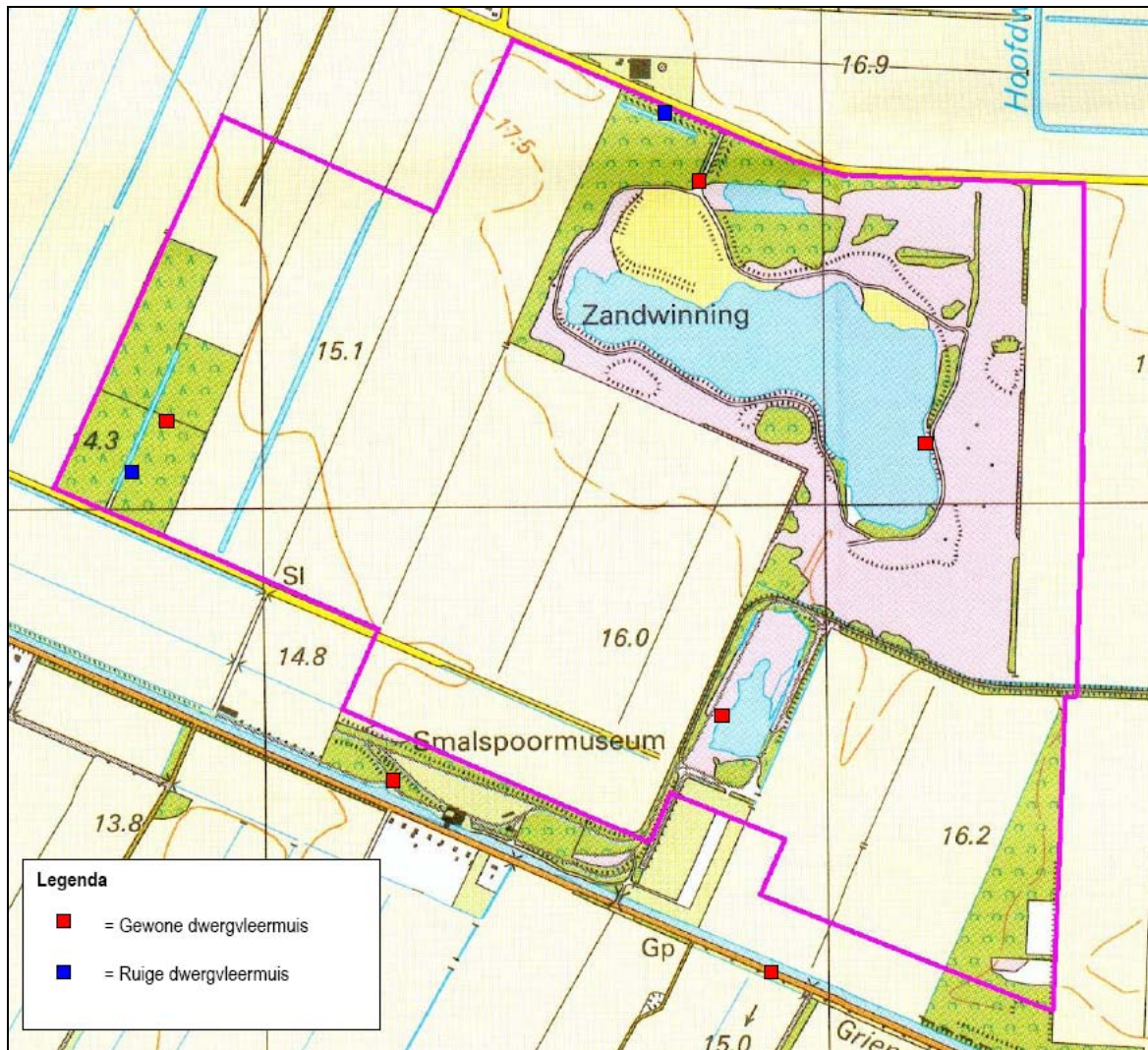
Zoogdieren

Gedurende de zomer (22 en 30 juni 2006) zijn totaal drie soorten vleermuizen waargenomen. Het betreft Gewone dwergvleermuis, Watervleermuis en Meervleermuis. Van alle drie de soorten zijn foerageerplaatsen aangetroffen die staan weergegeven in figuur 3. Vliegroutes en kolonies zijn niet vastgesteld.

figuur 2: overzicht van de foerageerplaatsen van vleermuizen in de zomer van 2006

In de herfst (2 september 2006) zijn totaal twee soorten vleermuizen waargenomen. Het betreft gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Er zijn van beide soorten alleen foerageerplaatsen aangetroffen. Paarplaatsen zijn niet vastgesteld. In figuur 4 staan de foerageerplaatsen weergegeven.

figuur 3: overzicht van de foerageerplaatsen van vleermuizen in de herfst van 2006

Herpetofauna

Er zijn in (april) 2006 geen adulte exemplaren Heikikker waargenomen.

Er zijn in het noordelijk en zuidelijk van wel enkele larven van (vermoedelijk) Heikikker aangetroffen.

Ook in 2005 en 2006 zijn geen exemplaren of sporen zoals vervellingshuid van Adder gevonden.

In de sloot van deelgebied 5 zijn larven van Meerkikker aangetroffen.

Vissen

In de Griendtsveenvaart worden de volgende vissen gevangen: Blei, Brasem, Blankvoorn, Baars, Snoek, Zeelt, Karper². Deze soorten zijn niet beschermd.

Overige fauna

Van het Heideblauwtje zijn totaal zes waarnemingen verricht. De soort is aangetroffen boven de heide. Alle heidevegetaties vormen een potentieel leefgebied. Wel is er een verhoogde concentratie van heideblauwtjes waar te nemen ten noorden en oosten van de zandwinplas (zie figuur 4).

² Mondelinge mededeling visser langs de Griendtsveenvaart, 2005.

figuur 4: overzicht van de waarnemingen van heideblauwtjes in 2006

Tijdens de verschillende veldbezoeken zijn de volgende nog niet eerder geziene insectensoorten waargenomen: Citroenvlinder, Kustsprinkhaan, Kortvleugelige sprinkhaan, Zwarte heidelibel, Geelvlekheidelibel, Grote roodoogjuffer. Geen van deze soorten is beschermd of bedreigd.

4 Discussie

Ook het vervolgonderzoek bekrachtigt dat de natuurwaarden zich concentreren in de habitattypen ven, heide+ en spoordijk. Deze zullen dus bij de ontwikkeling van het gebied zoveel mogelijk ontzien moeten worden. De natuurwetgeving hoeft dan geen belemmering te vormen. Of er uiteindelijk ontheffing van de Flora- en faunawet en/of Natuurbeschermingswet moet worden aangevraagd zal worden vastgesteld in de toetsing van de ingreep aan de bepalingen in deze wetgeving.

